

● *Eredménytelen választás*

Kevesen szavaztak

Nem alakult új hallgatói önkormányzat a választásokat követően a József Attila Tudományegyetemen. A jogi karon ugyanis a hallgatóknak kevesebb mint egynegyede szavazott, a felsőoktatási törvény szerint azonban az érvényes választáshoz legalább huszonöt százalékos részvételi arány szükséges.

A József Attila Tudományegyetemen évente választanak képviselőket a hallgatói önkormányzatba. Mindhárom karon és egyetemi szinten is van a diákok érdekeinek képviseletét ellátó testület. A hallgatói önkormányzat képviselőit két fordulóban választják meg. Az elsőben a hallgatók jelöltek állítanak. A második fordulóban a jelölést elfogadó diákokra lehet szavazni. Minden karon az intézmény adott egységének, illetve az egyetem hallgatói önkormányzatába választanak képviselőket.

A JATE-n a korábbi években is kevesen mentek el szavazni a hallgatói önkormányzati választásokon. Két évvel ezelőtt azonban még nem számított, hogy mennyien voksolnak, a választás – a részvételi aránytól függetlenül – érvényes volt. A felsőoktatási törvényt azonban tavaly úgy módosították, hogy a választás csak akkor érvényes, ha azon a választók legalább egynegyede részt vesz. Az elmúlt évben ez a minimális követelmény teljesült, az idén, november 18-20., valamint 25-27. között rendezett választásokon viszont hiába szavazott a Természettudományi Karon a diákok 41, a Bölcsészettudományi Karon 27,5 százaléka, az Állam- és Jogtudományi Kar hallgatóinak csupán

egyötöde ment el a választásra. Sípós Péter negyedéves joghallgató is közöttük volt, és most csalódott a választás eredménytelensége miatt, amely szerinte arra is visszavezethető, hogy nincs sok kapcsolat a HÖK és a hallgatók között. Úgy véli azonban, a diákok csak akkor szólhatnak bele saját ügyeik irányításába, ha elmennek szavazni. P. K. negyedéves közgazdász szakos hallgató nem adott le szavazatot, mert – mint mondta – egyik jelöltet sem ismerte. Vannak olyanok is, akiket egyszerűen hidegen hagy az egyetemi politika.

Az alacsony részvételi arány a diákok érdektelensége mellett azzal is magyarázható, hogy a mostani választás előtt – vélhetően az általánosság érvényesülése végett – kiterjesztették a választásra jogosultak körét valamennyi oktatási formában részt vevő hallgatóra. Így például a JATE kecskeméti kihelyezett tagozatán tanuló levelezős joghallgatók is a jogi kar választói közé számítnak, akár eljönnek Szedgre szavazni, akár nem.

A törvény a huszonöt százalékos részvételi arány kikötésén túl nem rendelkezik arról, hogy ennek az egész egyetemen, vagy a választási egységekben, például a karon kell érvényesülnie. Fekete Csaba HÖK elnök és Mérsáros Rezső rektor egyaránt karonként értelmezik a minimális részvételi előírást. A rektor nem tudja elfogadni, hogy a három közül egy kar képviselet nélkül maradjon, és csupán hat képviselő válasszon HÖK elnököt. A múlt hét pénteken tartott értekezleten az egyetem vezetői úgy döntöttek, a jogi karon mindaddig újra kiírják a pótválasztást, amíg az eredményt nem hoz.

Hegedűs Szabolcs

● *Réz András filmesztéta*

A magyarok focijáról

Regionális mentálhigiénés konferenciát rendeztek az elmúlt hét végén Szegeden, amelyen többek között Réz András is felszólalt. A neves filmesztéta a média és a mentálhigiéné viszonyáról beszélt előadásában.

Réz András a kommunikáció oldaláról közelítette meg a mentálhigiénét. Szerinte négyszeres sebességgel éljük meg azokat a társadalmi változásokat, amelyeket más náció szép komótosan dolgoz fel. Míg mások ötven esztendővel, addig mi, magyarok csupán néhány évet kapunk a társadalmi, gazdasági és kulturális élet átalakítására. A rendszerváltás óta rendkívül rövid időszegmenyekben próbáljuk meg normalizálni életünket, amelynek vannak mérhető (gazdaság), illetve kevésbé mérhető (kultúra) elemei. Mindközben a közösség beleőrül abba, hogy naponta kell adaptálnia a megváltozott körülményekhez. Szabályszerűen szétforgácsolódik az ember élete, lelke és öntudata. 1912-ben Magyarország vezető hatalom volt a játékfilmgyártás területén. A mondott évben Magyarországon tizenkettő, míg az Egyesült Államokban mindössze kilenc (!) egész estés

játékfilmet készítettek. Aztán megváltoztak a viszonyok, s azóta úgy élünk e kerek világon, mint egy szerencsétlen, pici nép.

Réz András szerint ezt az önkínzó identitást a média naponta vágja az emberek arcába, tovább rombolva negatív Énképüket. A deviáns formák és az intoleráns gesztusok miatt az emberek már nem főszereplőik saját életüknek, s már győzelmeik is alig-alig vannak az életben. Talán ez az oka az úgynevezett szombat esti láznak, amit a fiatalabbak amfetaminnal, míg az idősebbek kisüsti pálinkával élnek meg. Az említett dopping-szerekkel tükröt tartanak maguk elé, mesterséges mennyországot alakítanak ki azért, hogy önmagukra tudjanak figyelni, hogy megélik: igen, ok valakik ebben az életben. A megfeszített, adaptációs kényszerben élő fiatalok a világfalu polgárai. Mindent tudnak az amerikai és az indiai elnökválasztásról, a hongkongi tőzsdekrachról, csak éppen a mikroközegükben képtelenek kommunikálni. Meddig élhet meg vereségtudattal a magyar, meddig azonosítják még a nemzetet labdarúgásával? – tette fel a kérdést előadása végén Réz András.

Sz. C. Sz.

● *Normatíva felosztás a JATE-n*

Jövőre több lesz?

Jut-e pénz szórakozásra? (Fotó: Miskolczi Róbert)

A József Attila Tudományegyetem tanácsa legutóbbi ülésén jóváhagyta a hallgatói normatíva jövő évi felosztására tett javaslatot. Azt most még nem lehet tudni, hogy marad-e a már öt éve állandó havi 6500 forint, vagy a kormány ígéretének megfelelően 7000 forintra emelik az összeget. A felosztás ezért kétféle változatot tartalmaz.

A normatíva felosztását, vagyis hogy a költségvetés által hallgatónként meghatározott pénzből mire mennyit költsenek, a Hallgatói Önkormányzat dolgozza ki. A normatíva legnagyobb részét – évek óta mintegy hetven százalékát – tanulmányi ösztöndíjak fizetésére költik. A második legnagyobb tétel a szociális juttatások. Erre a célra a normatíva huszonkét százalékát fordítják. Ebből veszik meg a minden nappali tagozatos hallgatónak járó ösztöndíjas bérletet, és a pályázattal elnyerhető állandó szociális támogatást is ebből fizetik. *Fekete Csaba* HÖK elnök szerint ez a két terület, vagyis az ösztöndíj és a szociális juttatás abszolút preferenciát kell, hogy élvezzen. A normatíva mintegy négy százaléká felett a három kar hallgatói önkormányzata rendelkezik. Ezt a pénzt eseti szociális támogatásra, tudományos és diákcélú jutalmazásra költik. A normatíva három százalékát kulturális és sport támogatásra, nyelvizsga ösztöndíj fizetésére, a külügyi bizottság működésére, a tanulmányi ügyek intézésére különítik el. A

fennmaradó mintegy egy százalékot a HÖK tagok és a hallgatók által a HÖK számára beiratkozáskor és egyéb alkalmakkor végzett munka jutalmazására fordítják.

A HÖK tervezetében a központi költségvetés által biztosított összeg felosztására két javaslat szerepel. Az egyik az 1992 óta változatlan, hallgatónként havi 6500 forintos normatívát veszi alapul, a másik a kormány ígérete szerint jövő évtől bevezetendő 7000 forintos havi összeggel számol. A költségvetés elfogadásakor derül ki, mennyi lesz a normatíva 1998-ban. Ha marad a 6500 forintos havi keret, akkor a már jó néhány éve azonos felosztás csupán két ponton módosul. Az ösztöndíjas bérlet várhatóan hallgatónként havonta az ez évi 625 forint helyett jövőre száz forinttal többre kerül. A bérlet árának növekedése miatt az állandó szociális támogatásra fordítható összeg csökken a HÖK. A tervezet szerint erre a célra jövőre a havi 6500 forintból

hallgatónként 715 forintot költenek, 245 forinttal kevesebbet, mint ebben az évben. Miután a havonta egy hallgatónak nyújtható állandó szociális támogatás összegét 1500 és 5000 forint között rögzítették, így az erre a célra fordítható keret csökkenésével párhuzamosan kevesebben részesülhetnek ilyen támogatásban.

Abban az esetben, ha jövőre 7000 forintra emelkedik a normatíva hallgatónkénti havi összege, a HÖK szándéka szerint a tanulmányi ösztöndíj és a szociális juttatások, azokon belül is az állandó szociális támogatás növekedne nagyobb mértékben, ugyanakkor a normatíva egészéhez viszonyított arányuk nem változna. A HÖK egy új, a testület elnökének szavaival élve, a mostanihoz képest drákói szigorúságú szociális támogatási rendszert kíván bevezetni. *Fekete Csaba* elmondta, hogy a karok rendelkezésére álló összeg emelését nem látták szükségesnek. A 7000 forintos normatíva esetében a jutalmak-

nál és támogatásoknál egyetlen területen tervezett emelést a HÖK, a külügyi bizottság támogatását növelné a jelenlegi összeg egyharmadával. Az önkormányzat elnöke szerint azért döntöttek így, hogy az induló Socrates és Ceepus elnevezésű külföldi csereprogramokba a külügyi bizottság hatékonyabban tudjon bekapcsolódni. Ha több lenne a normatíva, a hallgatók munkavégzésének díjazására fordítható keret is növelné. A tervezet szerint erre a célra a hallgatónként havi tíz helyett tizenöt forint állna rendelkezésre. *Fekete Csaba* ezt azzal magyarázta, hogy a jelenleg négy alkalmazott foglalkoztató hallgatói iroda leterheltsége a diákok nagy száma miatt olyan mértékű, hogy alkalmanként egyre több diákot kell bevonni, akik beiratkozáskor, adatok rögzítésekor, pályázatok elbírálásakor segítenek az iroda dolgozóinak és az önkormányzat tagjainak. A HÖK elnöke szerint ennek díjazására az eddigi keret nem elegendő.

H. Sz.

A hallgatói normatíva felosztása 1988-ra

<i>Jogcímek</i>	<i>Forint/fő/hó*</i>
tanulmány, ösztöndíj	4570/4900
állandó szociális támogatás	715/ 875
bérlet	725/ 725
kari rendelkezésű pénz	255/ 255
jutalmak, támogatások	235/ 235

* Az első összeg a 6500 forintos, a második a 7000 forintos havi normatívát veszi alapul

Hetvenkét éve történt

● *Munkatársunktól*

Hatvan esztendővel ezelőtt halt meg József Attila. Ebből az alkalomból eleve-nítjük fel a költő Szegedről való eltávolításának hiteles történetét, amelyet Szántó Károly Találkozásaim című könyvéből vettünk. Hetvenkét évvel ezelőtt...

...1925 áprilisának egyik napján Horger Antal behívatta szobájába a folyosóról Fehér Edét egyik bölcsész kollégájával tanúnak, hogy hall-

ják és lássák a József Attilával való összecsapását. József Attila ugyanis konok fiú volt, Horger pedig az ökonizervatív „harapós” tanárok közé tartozott, s nem sok jó volt várható kettejük találkozásából. Horger egyébként is negligálta Attilát, amiért az nem járt az óráira, amit a professzor zokon vett. Horger leült az íróasztalához, Attila ott állt előtte, mint vádlott, a két tanú pedig csendesen meghúzódott a

szoba hátsó sarkában. Ekkor Horger haragosan a következőket mondta: „Olvastam a versét, a Tiszta szívtel címűt. Azt még megérttem, hogy valami árva gyerek, és nincs apja, se anyja, de az már felháborító, hogy egy keresztény magyar ember azt mondja, hogy „nincsen se istenem, se hazám”, meg azután azt mondja, hogy „tiszt szívtel betörök, s ha kell, embert is ölök”, ezek a büntető törvénykönyvbe ütköz-

nek. Mindezek miatt az ilyen emberből nem lehet tanár, addig legalábbis nem, amíg én itt vagyok, tanári oklevélet nem szerezhetsz, és a magyar ifjúságot nem méltelyezheti meg.” József Attila komoran meghallgatta a szidalmat, majd ezt válaszolta Horgernek: „Nem is akarok tanár lenni, abban az értelemben, ahogy a professzor úr gondolja.” Erre Attila meghajította magát, sarkon fordult és kiment a szobából.

Teaházi előadás

● *DM-információ*

A Sfk Sándor Piarista Egyetemi Kollégium őszi teaházi előadássorozatának utolsó programja december 10-én lesz. Ekkor *Pojtner Ádám* és *Ulrich Balázs* az örök városról, Rómáról szóló élménybeszámolóját hallgathatják meg az érdeklődők. Az előadás 8 órakor kezdődik a Lechner tér 2/a szám alatti kollégium társalgójában.

Tudományos ülés

● *Munkatársunktól*

A SZOTE Tudományos Ülések Bizottsága és a SZAB Orvostudományi Szakbizottsága tudományos ülést rendez december 16-án, kedden délután 4 órakor a Szegedi Akadémiai Bizottság székházában. Az eseményen többek között *Guba Ferenc* (SZOTE, Biokémiai Intézet) *Szent-Györgyi* professzor 1937-es Nobel-díja és egy második Nobel-díj lehetősége címmel tart előadást.

Évzáró táncház

● *DM-információ*

A Bekecs együttes fellépésével évzáró táncházat rendeznek a SZOTE-klubban ma 20 órakor. Az esten fellépnek *Majorosi Marianna*, *Csávás Attila*, *Vavrinecz András*, *Nagy András* és *Nagy Zoltán*. Táncot tanítanak *Lajkó Levente* és *Kiss Ilona*. A házigazda az Universitas Bálint Sándor Néptáncegyüttes lesz.

Jótekonysági est

● *Munkatársunktól*

December 12-én, pénteken este 7 órakor jótekonysági estet tart a JATE Our Group színtársulata a Százszorszép Gyermekházban. Az egyetemista színjátszók Bódis Klára rendezésében A. A. Milne Kaland a nászúton című darabját adják elő. Az előadás bevételét a hátrányos helyzetű gyermekek megsegítésére ajánlja fel a színtársulat.

SZOTE-filmklub

● *DM-információ*

Tage Danielson „Picasso kalandjai” című filmjét vetítik a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem filmklubjában december 9-én, kedden 19 órai kezdettel. Az érdeklődők 21 órától az EFL-gólyavetélkedőn vehetnek részt. A belépő 50 forintba kerül, SZEFEH-tagoknak a belépés ingyenes.

Díjkiosztó gála

● *Munkatársunktól*

Díjkiosztó gálaműsort szerveznek a József Attila Tudományegyetem Kulturális Kuratóriuma által ebben a tanévben kiírt előadói és alkotói pályázatok nyertesei számára. A rendezvény december 10-én 18 órakor kezdődik az egyetem Dugonics téri aulájában. Az idei évben filmnovella, bordal, képzőművészeti pályázatot írtak ki, valamint egyetemi zenei, illetve szavalóversenyt hirdettek meg. A gálaműsoron fellép az Universitas Szimfonikus Zenekar is.